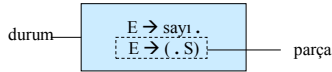

LR(0) Durum Örneği

- Bir LR(0) parçası: tanım bölümünde bir nokta (.) içeren bir türetim kuralı

- Noktadan önce yer alan türetim kısmı halen yığına yerleştirilmiş olan bölümdür (indirgenecek bir kuralın başlangıç bölümü)
- Noktayı izleyen türetim kısmı ise ayrıştırmanın o aşamasından sonra görülmesi umulan türetim bölümüdür

5

Başlangıç Durumu ve Durum Kılıfı (Closure)

- Başlangıç durumu

- Gramere şu yeni türetimi ekle: $S' \rightarrow S \$$
- DFA'nın başlangıç durumu boş yığına sahiptir:
 $S' \rightarrow . S \$$ (noktadan öncesi boş)

- Bir ayrıştırıcı durum kılıfı: bir parçalar kümesi geri getiren fonksiyon

- Kılıf(S) $\rightarrow \{S\}$ ile başla (S parçasını kümeye ekle)
- S kümesinde yer alan her $X \rightarrow \alpha . Y \beta$ parçası için:
 - Y nonterminalini tanımlayan her $Y \rightarrow \gamma$ türetim kuralı için,
 $Y \rightarrow . \gamma$ parçasını Kılıf(S) kümesine ekle

6

Kılıf Uygulama Örneği

Örnek gramer:

$S \rightarrow (L) \mid d$
$L \rightarrow S \mid L, S$

DFA
başlangıç
durumu

$S' \rightarrow . S \$$ kılıf

$S' \rightarrow . S \$$
 $S \rightarrow . (L)$
 $S \rightarrow . d$

- Kılıf uygulandıktan sonra, bir sonraki aşamada indirgenebilecek olan türetimleri içeren bir küme elde edilir
- Eklenen parçalarda "." tanımın hemen başında yer alır: Bu parçalar için henüz yığına bir bilgi yerleştirilmiş değildir

7

Geçiş İşlemi (Goto Operation)

- Geçiş işlemi \Rightarrow Ayrıştırıcı durumları arasındaki geçişleri tanımlar

(ayrıştırıcı durumu (D) \equiv parçalar kümesi (I))

- Algoritma: D durumu ve bir Y simgesi için:

- Eğer $[X \rightarrow \alpha . Y \beta]$ parçası I içinde yer alıyor ise,
 $\text{Geçiş}(I, Y) = \text{Kılıf}([X \rightarrow \alpha Y . \beta])$

$S' \rightarrow . S \$$
 $S \rightarrow . (L)$
 $S \rightarrow . d$

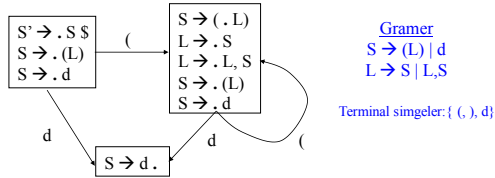
D durumu

Geçiş (D, '(')

Kılıf({ $S \rightarrow (. L) \}$)

8

Terminal Simgeler için Geçiş İşlemi

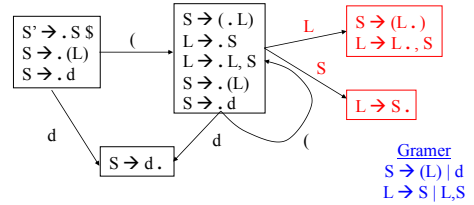

Algoritma:

- Noktadan sonra uygun terminal simgeyi içeren türetim kuralını seç
 - Noktayı bir simge ilerlet ve oluşan parçaya Kılıf işlemi uygula
- Sonuç: sözkonusu terminal simge ile geçilmesi gereken **yeni durum**

9

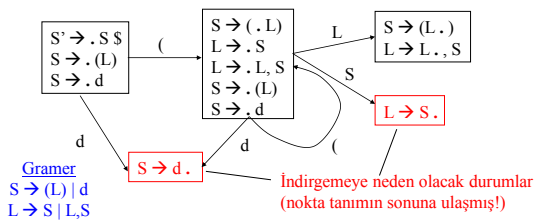
Non-terminal Simgeler için Geçiş İşlemi

Terminal ve non-terminal geçişleri için aynı algoritmayı uygula

10

İndirgeme İşlemlerinin Uygulanması

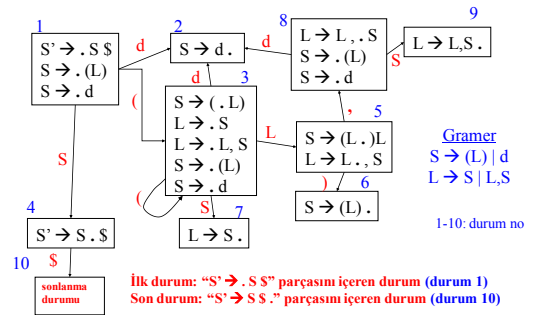

- İndirgenecek türetim kuralı $X \rightarrow \beta$ ise:

- Yığından tanıımı çek (β)
- Yığına tanımlanan nonterminali yerleştir (X)

11

DFA'nın tümü

12

Ayrıştırma Tablosunun Oluşturulması

- Tabloda yer alan durumlar = DFA durumları
 - "c" terminali üzerinden $S \rightarrow S'$ durum geçişi için
 - $\text{tablo}[S,c] = \text{ötele}(S') [S' = \text{geçiş}(S,c)]$
 - "N" non-terminali üzerinden $S \rightarrow S'$ durum geçişi için
 - $\text{tablo}[S,N] = (S') [S' = \text{geçiş}(S,N)]$
 - Eğer $S, X \rightarrow \beta$ için bir indirgeme durumu ise
 - $\text{tablo}[S,*] = \text{indirge}(X \rightarrow \beta) [* : \text{tüm terminal simgeler}]$
- S, S': durumlar

13

Oluşan LR Ayrıştırma Tablosu

		giriş terminal simgesi					non-terminaller	
		(	)	d	,	\$	S	L
durum	1	03		02			4	
	2	S→d	S→d	S→d	S→d	S→d		
	3	03		02			7	5
	4							
	5							
	6	S→(L)	S→(L)	S→(L)	S→(L)	S→(L)		
	7	L→S	L→S	L→S	L→S	L→S		
	8	03		02				
	9	L→L,S	L→L,S	L→L,S	L→L,S	L→L,S		

mavi = ötele kırmızı=indirge

14

LR Ayrıştırıcısı

		Terminaller (C)	non-terminaller
durum (S)		Sonraki işlem Ve durum	Sonraki durum
		işlem tablosu	durum tablosu

- Algoritma: O anda geçerli olan S durumu ve C giriş terminaline karşı düşen tablo girişine bak
 - Eğer $\text{Tablo}[S,C] = \text{ötele}(S')$ ise **öteleme işlemi**:
 - push(C), push(S')
 - Eğer $\text{Tablo}[S,C] = X \rightarrow \alpha$ ise **indirgeme işlemi**:
 - pop($2*|\alpha|$), S' = top(), push(X), push(Tablo[S',X])

15

İndirgeme İşlemi

- Yığında $\alpha\beta$ varken $X \rightarrow \beta$ 'a indirge
 - β 'yı yığından çek (yığında α ve bir durum kaldı)
 - Yığındaki durumdan X ile bir DFA geçişi yap
 - X'i ve yeni DFA durumunu yığına yerleştir

Örnek:

türetim	yığın	giriş	işlem
((a),b) ←	1 (3 (3	a),b)	ötele, 2'c geç
((a),b) ←	1 (3 (3 a 2	),b)	indirge S → d
((S),b) ←	1 (3 (3 S 7	),b)	indirge L → S

Geçiş(3,S)=7

16

Ayrıştırma Örneği ((a),b)

 $S \rightarrow (L) | d$
 $L \rightarrow S | L,S$

	(	)	d	,	\$	S	L
1	ø3		ø2			4	
2	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$		
3	ø3		ø2			7	5
4							kabul
5		ø6		ø8			
6	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$		
7	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$		
8	ø3		ø2			9	
9	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$		

türetim	vıgün	giris	islem
((a),b) ←	1	((a),b)	ötele, 3'e geç
((a),b) ←	1(3	(a),b)	ötele, 3'e geç
((a),b) ←	1(3(3	a),b)	ötele, 2'e geç
((a),b) ←	1(3(3a2	),b)	indirge $S \rightarrow d$
((S),b) ←	1(3(3(S7	),b)	indirge $L \rightarrow S$
((L),b) ←	1(3(3(L5	),b)	ötele, 6'a geç
((L),b) ←	1(3(3(L5)6	),b)	indirge $S \rightarrow (L)$

17

Ayrıştırma Örneği ((a),b)

 $S \rightarrow (L) | d$
 $L \rightarrow S | L,S$

	(	)	d	,	\$	S	L
1	ø3		ø2			4	
2	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$	$S \rightarrow d$		
3	ø3		ø2			7	5
4							kabul
5		ø6		ø8			
6	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$	$S \rightarrow (L)$		
7	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$	$L \rightarrow S$		
8	ø3		ø2			9	
9	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$	$L \rightarrow L,S$		

türetim	vıgün	giris	islem
(S,b) ←	1(3S7	b)	indirge $L \rightarrow S$
(L,b) ←	1(3L5	),b)	ötele, 8'e geç
(L,b) ←	1(3L5,8	b)	ötele, 9'a geç
(L,b) ←	1(3L5,8b2	)	indirge $S \rightarrow d$
(L,S) ←	1(3L8,S9	)	indirge $L \rightarrow L,S$
(L) ←	1(3L5	)	ötele, 6'a geç
(L) ←	1(3L5)6	)	indirge $S \rightarrow (L)$
S ←	1S4	\$	kabul

18

LR(0) Özeti

- LR(0) ayrıştırıcısı için:
 - LR(0) grameri seç
 - LR(0) durumlarını hesapla ve DFA oluştur:
 - Durumları hesaplamak için kılıf işlemini uygula
 - Durum geçişlerini belirlemek için geçiş işlemini uygula
 - DFA'dan LR(0) ayrıştırma tablosunu oluştur
- Bunlar otomatik olarak gerçekleştirilebilir

19

LR(0) Kısıtlamaları

- Bir LR(0) ayrıştırıcısı, indirgeme işlemi içeren durumlarda noktanın sona ulaştığı bir tek parça bulunuyor ise, doğru çalışır.
 - Sonaki sözcüğü dikkate almadan her zaman indirge
- Daha karmaşık bir gramer için, "ötele/indirge" veya "indirge/indirge" çelişkileri içeren tablo girişleri oluşabilir
- Seçim yapmak için sonraki sözcük dikkate alınmalıdır

çelişki yok

 $L \rightarrow L, S,$

ötele/indirge

 $L \rightarrow L, S,$
 $S \rightarrow S, L$

indirge/indirge

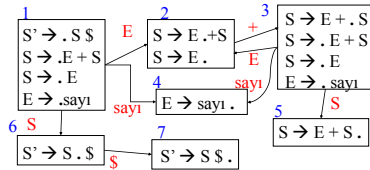
 $L \rightarrow S, L,$
 $L \rightarrow S,$

20

Örnek Gramer İçin Uygulama

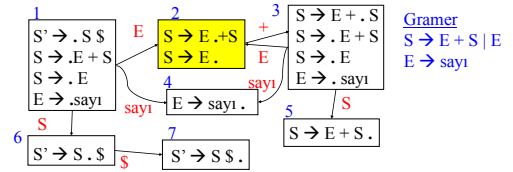
Aşağıdaki gramer için oluşturulan DFA

$S \rightarrow E + S \mid E$
 $E \rightarrow \text{sayı}$

21

LR(0) Ayırıştırma Tablosu

Durum 2:
ötele/indirge
Çelişkisi!!!

	sayı	+	\$	E	S
1	ö4			2	6
2	$S \rightarrow E$	$S \rightarrow E$	$S \rightarrow E$		

22